WPROWADZENIE

„Program Sąsiedztwa INTERREG III B Region Morza Bałtyckiego na lata 2004-2006" to nowa nazwa dotychczasowego standardowego programu współpracy transnarodowej w regionie Morza Bałtyckiego prowadzonego pod szyldem inicjatywy UE INTERREG III. Potrzeba modyfikacji już istniejącego programu stała się oczywista, ponieważ przez ostatnie lata polityczny krajobraz regionu uległ bardzo zdecydowanej przemianie.

Po pierwsze, cztery kraje, a mianowicie Estonia, Łotwa, Litwa i Polska, z dniem 1 maja 2004 roku dołączyły do grona członków poszerzonej Unii Europejskiej. Od tego dnia są one w pełni uprawnione do uczestnictwa w wewnętrznych programach finansowania strukturalnego UE.

Po drugie, w ramach polityki „Poszerzona Europa" uruchomionej przez Komisję Europejską w związku z rozszerzeniem UE, komunikat Komisji z dnia 1 lipca 2003 „Kształtowanie warunków do rozwoju Nowego Instrumentu Sąsiedztwa" wprowadził koncepcję „programów sąsiedztwa" dla zewnętrznych granic poszerzonej Unii na okres 2004-2006. Jako programy sąsiedztwa, INTERREG i Tacis CBC[1] będą ze sobą ściśle powiązane. Jedna z głównych przeszkód na drodze do wdrożenia wspólnych projektów, jaką jest wzajemne niedostosowanie instrumentów finansowania UE, będzie podlegać stopniowemu usuwaniu. Komisja Europejska forsuje wprowadzenie Nowego Instrumentu Sąsiedztwa (NIS) po roku 2006, który zastąpi istniejące wewnętrzne i zewnętrzne programy przygraniczne w państwach członkowskich i krajach partnerskich sąsiadujących z przyszłą granicą zewnętrzną UE. W RMB zachodnie regiony Rosji i Białorusi zostaną objęte NIS. NIS będzie pozwalał na finansowanie wspólnych projektów, w które zaangażują się partnerzy zarówno z państw członkowskich UE, jak i z krajów współpracujących objętych zakresem instrumentu. Proponuje się, by NIS funkcjonował w obszarze stosunków zewnętrznych.

Po trzecie, w ramach Tacis CBC, uprawnione do finansowania były projekty oparte na dwustronnej współpracy. Ograniczona do dwustronnej współpracy morskiej, ta opcja także została włączona do niniejszego programu. I wreszcie Komisja Europejska zaproponowała dołączenie dwóch nowych programów przygranicznych jako odrębnych Priorytetów w ramach strukturalnych wdrożenia poprzedniego programu BSR INTERREG III B. Przedmiotowe Priorytety to Estonia-Łotwa-Rosja oraz Łotwa-Litwa-Białoruś, przy czym oba będą oczywiście jednocześnie „priorytetami sąsiedztwa".

Jedenaście uczestniczących krajów wyraziło zgodę na działania w nowych ramach Programu Sąsiedztwa INTERREG III B Region Morza Bałtyckiego. Wprowadzenie do dokumentu zmodyfikowanego programu odwołuje się do historii programu oraz stanowi wyjaśnienie, jakich dokonano zmian i uzupełnień. Dokument ten jest dość złożony, zawiera szczegółowe analizy poglądowe, ale także szereg przydatnych wskazówek dla prowadzących projekty. Innym celem niniejszego wprowadzenia jest więc wspomożenie czytelnika w zapoznaniu się z tekstem opracowanym we współpracy z wieloma grupami interesu, w tym z Komisją Europejską.

Tło i polityczny kontekst pierwotnego BSR INTERREG III B CIP

W listopadzie roku 1999 11 państw uczestniczących w Inicjatywie Wspólnotowej INTERREG IIC dla Regionu Morza Bałtyckiego omówiło na nieformalnym spotkaniu

[1] Tacis CBC – Tacis Cross-Border Cooperation (Program Współpracy Przygranicznej Tacis - przyp.tłum.)

zagadnienie kontynuacji współpracy w ramach INTERREG III B w okresie 2000-2006. Cztery państwa członkowskie UE - Dania, Finlandia (w tym Rząd Wysp Alandzkich), Niemcy i Szwecja oraz państwa spoza UE Białoruś, Estonia, Łotwa, Litwa, Norwegia, Polska i Rosja zdecydowały o przygotowaniu nowego programu za pośrednictwem Wspólnego Komitetu Programowego (WKP).

Od czasu rozpoczęcia wdrożenia pierwszego programu INTERREG IIC współpraca w obszarze Morza Bałtyckiego uległa intensyfikacji. Przykładami istotnych przedsięwzięć są np. opracowanie Agendy 21 dla Regionu Morza Bałtyckiego oraz dalsza specyfikacja paneuropejskich sieci transportowych. Nowe warunki pojawiły się po zatwierdzeniu Planu Działania Wymiaru Północnego przez Radę Europejską w czerwcu 2000 roku. W przedmiocie przygotowania programu zastosowano wytyczne dla INTERREG III B opublikowane w Dzienniku Urzędowym, Bruksela C 143/6 z dnia 23 maja 2000 roku. W sferze przygotowania programu oparto się także na Europejskiej Perspektywie Rozwoju Przestrzennego (ESDP), przyjętej przez ministrów UE odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne w maju 1999 roku w Poczdamie oraz Programie Działania ESDP zatwierdzonym przez tych samych ministrów w październiku 1999 roku w Tampere. Ponadto do realizacji potrzebna jest bliższa współpraca z państwami trzecimi. Chodzi także o kraje, które nie zadeklarowały chęci wstąpienia do UE. W ramach struktury Rady Europy Państwa Europejskie przyjęły więc „Wiodące zasady trwałego rozwoju przestrzennego kontynentu europejskiego" na konferencji CEMAT we wrześniu 2000 roku w Hanowerze. Przedmiotowy dokument wiąże współpracę paneuropejską wspartą politycznie i zorientowaną na realizację konkretnych projektów ze wspólną wizję. W celu ułatwienia realizacji takiej współpracy wnioskowano o lepszą koordynację instrumentów finansowania (w szczególności INTERREG, PHARE, TACIS) po stronie UE. Jednocześnie państwa spoza UE wyraziły chęć w podsumowaniu konferencji do analizy swych własnych możliwości osiągnięcia lepszej współpracy między powyższymi programami.

Oprócz wskazanych wyżej politycznych procesów podczas przygotowania programu oparto się także na doświadczeniach i tymczasowych wynikach projektów INTERREG IIC. Wśród nich wykorzystano między innymi projekt „VASAB 2010 Plus – Program Działania na rzecz Rozwoju Przestrzennego", projekt współpracy ministerstw i instytucji odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne we wszystkich 11 Państwach RMB. Zapewniał on ogniskowe dla programu INTERREG III B w przedmiocie analizy i oceny bieżących projektów INTERREG oraz kluczowych tematów z dziedziny rozwoju przestrzennego RMB.

W porównaniu do poprzedniego programu INTERREG IIC, Program Inicjatywy Wspólnotowej dla INTERREG III B wprowadził następujące zmiany:

- Uwzględnienie zespołu odpowiedzialnego za ewaluację ex-ante we wszystkich etapach przygotowania programu
- Rozszerzony obszar współpracy obejmujący Region Morza Barentsa oraz obszary lądowe we wszystkich krajach z wyjątkiem Finlandii i państw bałtyckich, których całe terytorium było już objęte zakresem INTERREG IIC
- Bardziej aktywne zaangażowanie przedstawicieli państw spoza UE nawet w bezpośrednich programowych grupach roboczych
- Działania w oparciu o doświadczenia zdobyte w ramach INTERREG IIC oraz innych inicjatyw i programów takich jak współpraca w regionie Morza Barentsa i Swebaltcop
- Pokuszenie się o głębszą analizę rozwoju przestrzennego RMB

- Silniejsza orientacja przedsięwzięć wokół tematów i działań, obszarów priorytetowych, charakteru projektów, w tym lepsza integracja rozwoju przestrzennego i polityk regionalnych
- Rozróżnienie między Programem, a Uzupełnieniem Programu
- Wniesienie dynamizmu poprzez dalszą realizację programu drogą zaproszeń do zgłaszania projektów (podejście proaktywne)
- Uwzględnienie ewentualności wydatkowania środków na rozwój projektu ("podejście oparte na generowaniu środków")
- Poparcie dla silniejszego zaangażowania podmiotów prywatnych oraz współpracy między kapitałem prywatnym a państwowym w obszarze finansowania projektów
- Dalszy rozwój modelu wdrożenia RMB, z uwzględnieniem doświadczeń innych programów np. w przedmiocie zasady Partnera Wiodącego.

Przygotowanie pierwotnego BSR INTERREG III B CIP w latach 1999-2000
CIP został przygotowany w ramach współpracy między przedstawicielami 11 państw. Wspólny Komitet Programowy (WKP) składał się z nominowanych przedstawicieli ministerstw odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne, za zarządzanie funduszami strukturalnymi, przedstawicieli regionów, przedstawiciela Rządu Wysp Alandzkich oraz przedstawiciela struktury współpracy VASAB. W przypadku krajów EŚiW, brali udział także przedstawiciele odpowiedzialni za zarządzanie programami PHARE i Tacis. Prace były wspierane przez Wspólny Sekretariat INTERREG IIC i Wspólną Instytucję Finansową oraz przez zewnętrznych ekspertów i doradców.

WKP kierował procesem przygotowania oraz podejmował wszelkie niezbędne decyzje w porozumieniu z odpowiednimi rządami. Bezpośredni proces przygotowania był realizowany przez 3 grupy robocze (treść programu, finansowanie i wdrożenie), przy wykorzystaniu także opinii szerszych kręgów oraz interakcji z zespołem odpowiedzialnym za ewaluację ex-ante. Procesowi towarzyszyły intensywne dyskusje nad procesem obejmujące krajowe komitety, władze regionalne i lokalne, ministerstwa oraz instytucje sektorowe, partnerów społecznych oraz organizacyjne panbałtyckie i pozarządowe. Wersja wstępna została ponadto opublikowana na witrynie sieci Web programu INTERREG IIC. WKP otrzymał i przeanalizował ponad 200 uwag i propozycji. W okresie 1999/2000 WKP odbył sześć spotkań, nie licząc dodatkowych posiedzeń trzech grup roboczych.

Zmiany do INTERREG III B CIP w latach 2002-2003 wynikające z rozszerzenia UE
W grudniu 2002 roku na międzynarodowym seminarium w Helsinkach, "Interreg III a rozszerzenie UE – zarządzanie w fazie przejściowej w Regionie Morza Bałtyckiego 2004-2006", wszystkie zainteresowane nowe i stare państwa członkowskie omówiły i nieformalnie uzgodniły główne zasady mające obowiązywać w okresie przejściowym 2004-2006 w Regionie Morza Bałtyckiego. Ponieważ wszystkie nowe państwa członkowskie - Estonia, Łotwa, Litwa i Polska – są geograficznie objęte zakresem pierwotnego Programu BSR INTERREG III B, nie było potrzeby opracowywania nowego programu B. Po drugie dla zaoszczędzenia czasu zdecydowano o utrzymaniu w dotychczasowej postaci jak największej liczby dotychczasowych struktur. Co więcej, Komisja zaproponowała dołączenie także dwóch nowych programów Komponentu A (współpraca przygraniczna), tzn. Estonia-Łotwa-Rosja i Łotwa-Litwa-Białoruś do tej samej dotychczasowej ramowej struktury wdrożeniowej.

Zmiana części IIIB programu została przygotowana przez Wspólną Grupę Roboczą ds. programowania (WGRP), złożony z nominowanych przedstawicieli wszystkich współpracujących państw, wspierany przez BSR III B IZ, IP oraz Wspólny Sekretariat.

Zmiany miały głównie charakter redakcyjny i koncentrowały się na alokacji finansowania na rzecz programu ze strony nowych państw członkowskich oraz wynikach średniookresowej oceny. Prace WGRP były koordynowane z funkcjonowaniem odpowiednich grup roboczych odpowiedzialnych za priorytety A.

Dwa nowe priorytety IIIA zostały przygotowane przez dwie oddzielne grupy robocze obejmujące kraje sąsiadujące, Rosję i Białoruś. W rozmowach aktywnie uczestniczyły rosyjskie regiony oraz Białoruś, jednak ze strony Białorusi było znacznie trudniej uzyskać zaangażowanie w proces regionalnej administracji.

Pierwotna struktura wdrożeniowa została w znaczącej większości utrzymana. Nowe biuro Wspólnego Sekretariatu zostanie zorganizowane w Rydze dla celów zarządzania dwoma Priorytetami przygranicznymi. Powołane zostaną dwa nowe Komitety Sterujące dla celów wyboru projektów IIIA. Zarządzanie finansowe oraz całościowe wdrożenie i kontrola podlegają koordynacji przez Wspólny Komitet Monitorujący. Ramy prawne programu będą zapewnione przez takie same IZ/IP w jednej spójnej strukturze (patrz część III i IV).

Polityka współpracy Poszerzona Europa oraz przygotowanie Programu Sąsiedztwa (PS) w roku 2004

W lipcu 2003 roku Komisja Europejska zaproponowała istotne kroki w celu usprawnienia zakresu interwencji UE na swych zewnętrznych granicach po rozszerzeniu. Komisja przyjęła dokument „Kształtowanie warunków do rozwoju Nowego Instrumentu Sąsiedztwa" (stanowiący kontynuację „Komunikatu o Poszerzonej Europie") jako podstawę rozwijania „Programów Sąsiedztwa". Powinny one obejmować okres przejściowy 2004-2006 i mają opierać się na doświadczeniach wyniesionych z bieżących programów współpracy przygranicznej i transnarodowej. Programy sąsiedztwa 2004-2006 zmierzają do intensyfikacji współpracy z sąsiednimi krajami niekandydującymi do członkostwa w UE dzięki lepszej koordynacji istniejących instrumentów, np. INTERREG z Tacis CBC.

Alokacja środków finansowych Tacis do każdego Programu Sąsiedztwa INTERREG przyczyni się do zwiększenia aktywnego zaangażowanie ze strony partnerów rosyjskich, a może także białoruskich. INTERREG III B uwzględnił przedmiotową nową inicjatywę podczas modyfikacji programu, w szczególności poprzez zmianę dotychczasowego Priorytetu 3 i otwarcie nowych obszarów tematycznych i metod współpracy.

PS będzie skutkować przekazywaniem szerszego zakresu odpowiedzialności w ręce partnerów po obu „stronach granicy". Potrzeba aktywnego zaangażowania wszystkich partnerów od fazy opracowania projektu do jego wdrożenia będzie tutaj jeszcze bardziej widoczna niż dotychczas.

Główne cechy zmodyfikowanego Programu

Wspólna Grupa Robocza ds. programowania, powołana przez Komitet Monitorujący BSR INTERREG III B (KM), wprowadziła zmiany do programu w dwóch etapach. Pierwsza wersja, uwzględniająca jedynie rozszerzenie UE oraz wprowadzenie dwóch nowych priorytetów współpracy przygranicznej, została zatwierdzona przez Komitet Monitorujący w listopadzie 2003 roku. W drugim etapie dołączono perspektywę Sąsiedztwa oraz opcję dwustronnej współpracy morskiej a stosowną wersję przedłożono Komitetowi Monitorującemu 20 kwietnia 2004 roku.

Zmodyfikowany program został podzielony na pięć oddzielnych części. Część I obejmuje zmiany w zakresie priorytetów III B (w tym perspektywę Sąsiedztwa oraz dwustronną współpracę morską). Część II poświęcono dwóm nowym priorytetom współpracy przygranicznej III A. Postanowienia finansowe i tabela finansowa przedstawione i opisane zostały w części III. Część IV stanowi omówienie struktury wdrożeniowej. Proces budowania programu, obejmujący pierwotny komponent III B i nową wstępną ewaluację ex-ante dla dwóch nowych priorytetów III A można znaleźć w części V.

Część I programu rozpoczyna się kompleksową analizą trendów rozwojowych w Regionie Morza Bałtyckiego w końcu lat 90—tych. Po niej następuje omówienie głównych zagadnień z dziedziny planowania przestrzennego i rozwoju w RMB, konsekwencji przestrzennych rozszerzenia UE oraz bieżącej współpracy politycznej w Europie i Regionie Morza Bałtyckiego, prowadzące do wysunięcia wniosków płynących z powyższych dla Programu Sąsiedztwa INTERREG III B. Doświadczenia z poprzedniego programu INTERREG IIC także zostały uwzględnione jako zalecane dla potrzeb tymczasowej oceny wskazanej w rozdz. 5.3. Ta część zawiera także strategię Programu III B oraz wizję pożądanego rozwoju przestrzennego w Regionie Morza Bałtyckiego. Ponadto obejmuje także analizę SWOT oraz dalsze cele strategiczne. Nowy rozdz. 4 został wprowadzony w celu wyjaśnienia uwarunkowań i istotności Inicjatywy Sąsiedztwa oraz jej konsekwencji dla niniejszego programu. Rozdz. 7 składa się na zasadniczą część poświęconą zawartości programu III B. W oparciu o analizę i cele strategiczne wyszczególnione wcześniej, omówieniu podlegają priorytety tematyczne, w tym związane z nimi działania i przedsięwzięcia. Priorytet 3 uległ obecnie gruntownej modyfikacji skutkującej otwarciem nowych tematów współpracy sygnalizowanych komunikatem dotyczącym Sąsiedztwa i prezentacją opcji dwustronnej współpracy morskiej. Dla pogłębienia zakresu przekazywanych informacji rozdz. 8 zawiera listę kryteriów kwalifikowalności przyszłych projektów. Dodatkowy zestaw kryteriów kwalifikowalności został opracowany dla nowego Działania 3.2. W rozdz. 9 wyjaśniono natomiast zagadnienia zgodności programu z politykami UE. Ten rozdział podlegał aktualizacji. Co więcej, zajęto się także kwestią komplementarności w stosunku do innych programów UE w regionie w celu uniknięcia dublowania się obszarów zainteresowania, a jednocześnie zapewnienia efektów synergii między programami.

Część II stanowi opis dwóch nowych priorytetów IIIA podzielony na dwa oddzielne rozdz. 10 i 11. Każdy z nich przedstawia kwalifikowalne regiony przygraniczne, strategię rozwoju, analizę SWOT oraz krótkie omówienie działań, kryteriów kwalifikowalności oraz procedur wyboru projektów.

Część III, rozdz. 12 prezentuje postanowienia finansowe, w tym Plan finansowy zarówno dla przedsięwzięć z zakresu III B, jak i IIIA.

Część IV, rozdz. 13 określa wspólną strukturę oraz procedury wdrożeniowe zmienionego programu, obejmujące nowe wspólne elementy niezbędne dla wdrożenia dwóch priorytetów IIIA oraz przedsięwzięć z obszaru III B. Są tam wskazane zakresy odpowiedzialności, funkcje i zadania instytucji oraz organizacji realizujących wdrożenie, jak i opisany proces składania i selekcji wniosków oraz zasada Partnera Wiodącego.

Część V, rozdz. 14 obejmuje omówienie, jak zorganizowana została ewaluacja ex-ante III B CIP w kontekście procesu przygotowania zmienionego programu. Wyjaśnia także, jak zalecenia i spostrzeżenia realizujących ewaluację ex-ante podlegały późniejszemu

uwzględnieniu. W tej części zawarta jest ostateczna wersja ewaluacji ex-ante priorytetów IIIA.

Kwalifikowalny obszar dla części programu BSR INTERREG III B NP w państwach członkowskich został zdefiniowany w sposób następujący:
Dania: Cały kraj,
Estonia: Cały kraj,
Finlandia: Cały kraj,
Niemcy: Kraje związkowe (Landy) Berlin, Brandenburgia, Brema, Hamburg, Meklemburgia-Pomorze Przednie, Szlezwik-Holsztyn oraz Dolna Saksonia (tylko obszar NUTS II Regierungsbezirk Lüneburg),
Łotwa: Cały kraj,
Litwa: Cały kraj,
Polska: Cały kraj, [2]
Szwecja: Cały kraj.
Norwegia jest włączona w całości. Na priorytety IIIB na obszarze Białorusi składają się cztery obwody, tzn. miński, grodzieński, brzeski i witebski. W zakresie priorytetu INTERREG IIIA kwalifikowalne są obszary obwodów wołyńskiego, grodzieńskiego i mińskiego. Obszary Rosji uwzględnione w programie to Sankt Petersburg oraz otaczający miasto obwód leningradzki, Republika Karelii, obwód kaliningradzki, murmański, nowogrodzki i pskowski. W ramach projektów dotyczących Regionu Morza Barentsa przewiduje się także współpracę z obwodem archangielskim i okręgiem Nenets.

Kwalifikowalny obszar dla priorytetów III B pokazano na mapie na stronie xiv. Kwalifikowalny obszar dla Działań 3.2. przedstawiono w rozdz. 7.2. Kwalifikowalne obszary dla dwóch priorytetów INTERREG IIIA wskazano w części II.

Cele i strategie programu będą podlegać wdrożeniu w oparciu o następujące priorytety i działania:

Priorytet 1: Promowanie podejść i działań w zakresie rozwoju przestrzennego dla poszczególnych terytoriów i sektorów
Działanie 1: Wspieranie wspólnych strategii i działań wdrożeniowych dla makroregionów
Działanie 2: Promowanie zrównoważonego rozwoju przestrzennego poszczególnych sektorów
Działanie 3: Wzmocnienie zintegrowanego rozwoju stref nadbrzeżnych, wysp i innych specyficznych obszarów

Priorytet 2: Promowanie struktur terytorialnych wspierających zrównoważony rozwój RMB
Działanie 1: Promowanie zharmonizowanych policentrycznych struktur osadniczych
Działanie 2: Tworzenie zrównoważonych powiązań komunikacyjnych dla celów usprawnionej integracji przestrzennej
Działanie 3: Stymulowanie właściwego zarządzania dziedzictwem kulturowym i naturalnym oraz zasobami naturalnymi
Priorytet 3: Budowanie instytucji transnarodowych i dwustronnych oraz rozwijanie ich potencjału w Regionie Morza Bałtyckiego
Działanie 1: Promowanie budowy instytucji transnarodowych oraz rozwoju potencjału

[2] Patrz dalsze wyjaśnienia w rozdz. 8.2.2.

Działanie 2: Dwustronna współpraca morska nad Morzem Bałtyckim

Priorytet 4: Szczególne wsparcie dla regionów graniczących z krajami kandydującymi

Priorytet 5: Priorytet współpracy przygranicznej Estonia-Łotwa-Rosja
Działanie 1: Rozwój regionów przy granicy estońsko-łotewskiej
Działanie 2: Rozwój regionów przy zewnętrznej granicy UE

Priorytet 6: Priorytet współpracy przygranicznej Łotwa-Litwa-Białoruś
Działanie 1: Wykorzystanie współpracy przygranicznej do zwiększenia konkurencyjności zaangażowanych regionów oraz poprawienia dostępu do rynków po drugiej stronie granicy
Działanie 2: Wspieranie rozwoju oraz wzmocnienie współpracy na poziomie ludzkim oraz między instytucjami położonymi w regionach przygranicznych.

Priorytet 7: Pomoc techniczna w celu wsparcia współpracy transnarodowej i przygranicznej
Działanie 1: Pomoc techniczna dla celów zarządzania, wdrożenia, monitorowania i kontroli
Działanie 2: Pomoc techniczna w zakresie innych wydatków
Działanie 3: Pomoc techniczna dla celów zarządzania, wdrożenia, monitorowania i kontroli w zakresie Priorytetu 4
Działanie 4: Pomoc techniczna dla celów zarządzania, wdrożenia, monitorowania i kontroli w zakresie Priorytetu 5 i 6
Działanie 5: Pomoc techniczna w zakresie innych wydatków na potrzeby Priorytetu 5 i 6

Finansowanie
Całkowity budżet dla unijnej części programu wynosi 216,3 mln EUR, z czego 148,95 mln EUR jest finansowaniem unijnym z EFRR, a 67,3 mln EURO stanowi krajowe finansowanie z państw członkowskich, w którym 1,2 mln EUR jest przybliżonym wkładem w finansowanie uprawnionych podmiotów prywatnych. Z całego budżetu EFRR 119,8 mln EUR będzie podlegać alokacji na rzecz Priorytetów 1-3 (pierwotne priorytety INTERREG III B NP), 2,95 mln EUR na rzecz Priorytetu 4 (szczególne wsparcie dla regionów graniczących) oraz 18,3 mln EUR na rzecz Priorytetów 5 i 6 (nowe Priorytety INTERREG III A). 15,9 mln EUR z całkowitego budżetu podzielonego równo między fundusze EFRR, a współfinansowanie krajowe będzie przeznaczone na pomoc techniczną.

Ponadto należy oczekiwać, że program wygeneruje dodatkowe prywatne fundusze w przybliżonej kwocie 4,1 mln EUR. Szacunki są oparte także na założeniu, że dalsza działalność inwestycyjna będzie szła w ślad za realizacją przedsięwzięć w zakresie projektu INTERREG.

Norwegia będzie uczestniczyć za pośrednictwem finansowania krajowego w przewidywanej wysokości 6 mln EUR. Co więcej, szacuje się, że norweskie regiony przystąpią do udziału w programie z kwotą około 6,7 mln EUR, przyczyniając się uzyskania całkowitego norweskiego wkładu równego w przybliżeniu 12,7 mln EUR (w tym zaangażowanie na rzecz pomocy technicznej).

Zważywszy na złożoną sytuację w RMB oraz konieczność wpływania na zmniejszanie się podziałów Wschód-Zachód, intensywne uczestnictwo nowych państw członkowskich oraz Rosji i Białorusi we wdrożeniu Programu Sąsiedztwa INTERREG III B ma charakter zasadniczy. Współpraca z Rosją i Białorusią będzie podlegać usprawnieniu dzięki nowemu

Programowi Sąsiedztwa z alokacją środków Tacis dla celów wspólnego wdrożenia INTERREG III B NP oraz projektów INTERREG IIIA (15,0 mln EUR).

Wdrożenie i struktura zarządzania programem

Program będzie wspólnie wdrażany i zarządzany przez osiem państw członkowskich UE we współpracy z uczestniczącymi w programie krajami partnerskimi. Ustanowiona zostanie wspólna struktura wdrożeniowa oparta na strukturze stworzonej na potrzeby poprzedniego programu i złożona z:

- wspólna struktura zarządzania programem realizująca funkcje Instytucji Zarządzającej, Instytucji Płatniczej oraz Wspólnego Sekretariatu
- wspólny Komitet Monitorujący
- wspólny Komitet Sterujący dla priorytetów BSR INTERREG III B
- Komitet Sterujący dla priorytetu INTERREG IIIA Estonia-Łotwa-Rosja
- Komitet Sterujący dla priorytetu INTERREG IIIA Łotwa-Litwa-Białoruś
- Delegacje Komisji Europejskiej (w Rosji i na Ukrainie) odpowiedzialne za wykorzystanie środków Tacis CBC w Rosji i na Białorusi.
- krajowe podkomitety i inne wspierające grupy doradcze.

Państwa członkowskie uczestniczące w Programie Sąsiedztwa INTERREG III B Region Morza Bałtyckiego zdecydowały się przekazać funkcje Instytucji Zarządzającej i Instytucji Płatniczej, jak i prowadzenie Wspólnego Sekretariatu Investitionsbank Schleswig-Holstein (IB), przy zachowaniu odpowiedzialności finansowej za środki EFRR.

Komitet Monitorujący będzie nadzorować realizację programu. Jego całościowym zadaniem jest zapewnienie jakości i efektywności wdrożenia oraz czytelnych ram zakresu odpowiedzialności za działania w obszarze programu. Komitet Sterujący będzie wdrażać program, kierując procesem wdrożenia i podejmując decyzje w zakresie finansowania. Krajowe podkomitety będą pełnić funkcje doradcze oraz będą odgrywać ważną rolę dla rozwoju projektów i rozpowszechniania informacji o programie.

Wspólny Sekretariat będzie odpowiedzialny za codzienne zarządzanie programem oraz będzie pełnić rolę punktu kontaktowego. Sekretariat będzie prowadzić działalność za pośrednictwem trzech biur, w Rostocku/Niemcy, w Karlskronie/Szwecja i w Rydze/Łotwa.

W ramach Uzupełnienia Programu przekazane zostaną informacje o szczegółowych działaniach i wymiernych wskaźnikach, o kategoriach ostatecznych beneficjentów, o finansowaniu każdego z działań (w tym o publicznym współfinansowaniu i szacowanym wkładzie kapitału prywatnego) i instrumentach finansowania, o kryteriach wyboru dla celów oceny projektów, jak i o kampanii informacyjnej oraz ogłoszeniach.

Wytyczne i procedury zastosowania zasady Partnera Wiodącego zostaną wyszczególnione w Umowie o dofinansowanie. Wymagania formalne wobec wniosków projektowych zostaną sformułowane w pakiecie dla wnioskodawców.

Mapa 1. Wskazanie obszaru współpracy dla Programu Sąsiedztwa BSR INTERREG III B NP

Mapa 2. Gęstość zaludnienia w Regionie Morza Bałtyckiego w roku 1998

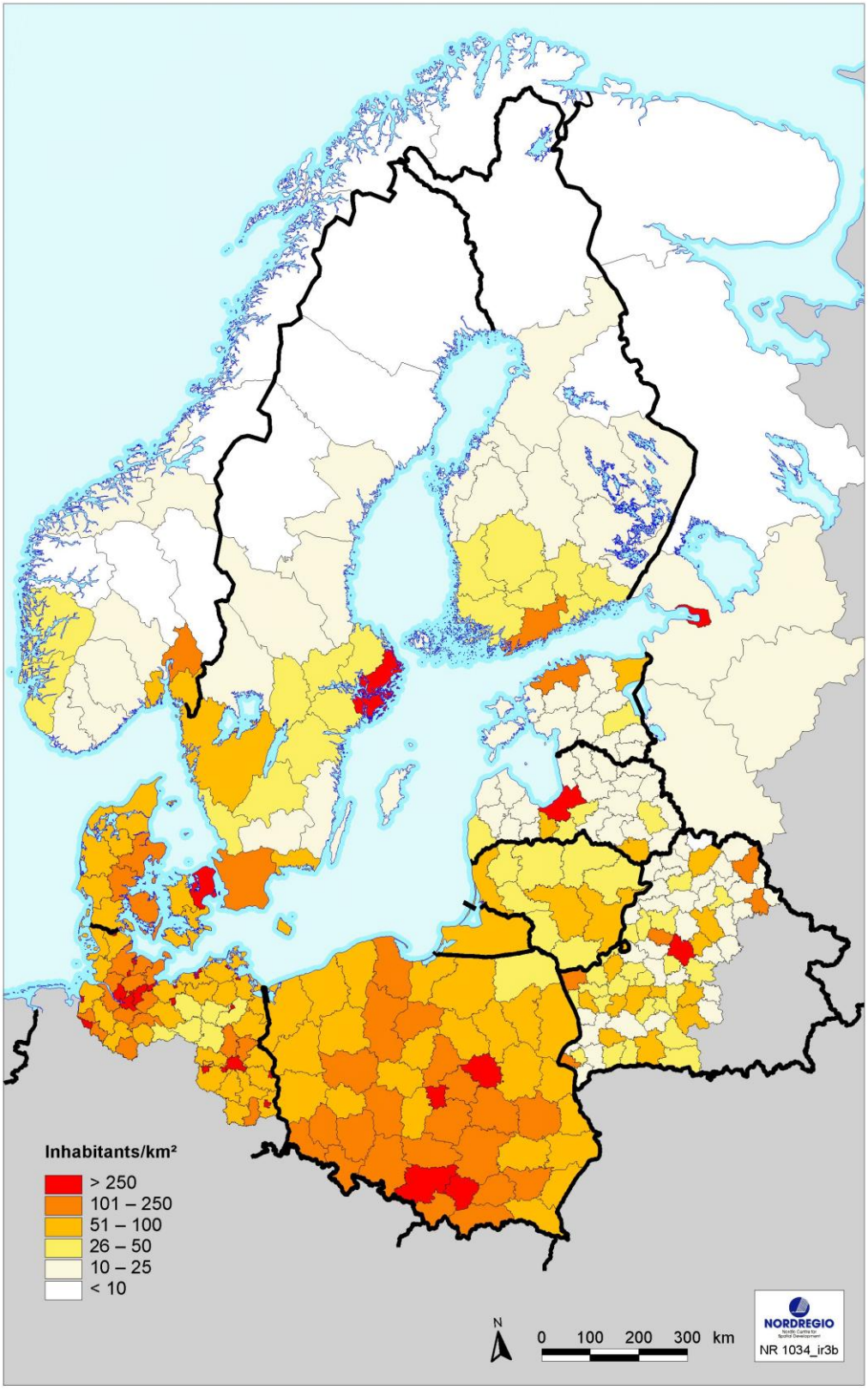

Przygotowano w Nordregio dla BSR INTERREG IIC VASAB 2010 Plus